

РЕШЕНИЕ

№ 38210

гр. София, 05.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 14.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разглежда дело номер **7073** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. във връзка с чл. 226, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ). Делото е образувано след като с Решение № 5997 от 02.06.2026 г. по адм. дело № 10608/2025 г. на Върховния административен съд, е отменено Решение № 28197 от 26.08.2025 г. по адм. дело № 5167/2025 г. на Административен съд – София-град и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Производството е по жалба на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], срещу Решение № Ж-362 от 16.04.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията). С оспореното решение, на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 ЗЕ във връзка с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3/2013 г.), на дружеството са дадени задължителни указания: в едномесечен срок след получаване на решението да извърши необходимите технически мероприятия и да измести средството за търговско измерване (СТИ) за обект в [населено място] поле, област П., с абонатен № 1208677, до или на границата на имота на подателя на жалбата пред КЕВР, и в едноседмичен срок след приключване на дейностите да предостави на Комисията доказателства за изпълнението им.

Жалбоподателят „Електроразпределение Юг“ ЕАД поддържа, че решението е нищожно, евентуално незаконосъобразно на всички основания по чл. 146 АПК. Оспорва компетентността на КЕВР да даде задължителни указания за преместване на СТИ, тъй като според дружеството правомощията на регулатора по чл. 22 и чл. 76 ЗЕ и по Наредба № 3/2013 г. са ограничени до нарушения на лицензионните условия, а в решението не било установено такова нарушение.

Твърди, че местоположението на СТИ е част от техническите условия за присъединяване, уредени с договор при общи условия по чл. 104а ЗЕ, и промяната им може да стане със съгласие на страните или въз основа на възмездна услуга. Счита, че като е разпоредила преместване, без да уреди заплащането на работите, Комисията е изменила договорното правоотношение и е засегнала правото на дружеството на възнаграждение по чл. 266 от Закона за задълженията и договорите. Позовава се и на чл. 119 от Конституцията на Република България, както и на принципа на последователност и предвидимост по чл. 13 АПК.

Жалбоподателят сочи, че на 14.03.2025 г. пред Районен съд – Пловдив е образувано гр. дело № 4951/2025 г. по иск на З. Т. Т. срещу дружеството с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД във връзка с чл. 120 ЗЕ и с искане за преместване на същото СТИ. Според него гражданското и административното производство имат идентичен предмет, поради което КЕВР е следвало да съобрази чл. 14, ал. 3 ГПК във връзка с чл. 144 АПК, а производството пред Комисията е следвало да бъде прекратено или спряно.

По съществуващото на спора дружеството твърди, че електромерното табло е изнесено през 2014 г. при изпълнение на ремонтната и инвестиционната му програма за населеното място и при спазване на действащите тогава технически правила. Поддържа, че обектът се охранява чрез два електромера, монтирани в табло тип „ТЕПО“ на стълб № 11, извод „В“ от БКТП 4, на имотната граница и на разстояние не повече от 11 м от имота. Според жалбоподателя СТИ се намира в електрическа уредба – собственост на оператора, а границата на собственост между съоръженията на оператора и клиента е при изходящите клеми на СТИ или на разположените непосредствено след него предпазители или прекъсвачи. Поради това изходящият проводник до вътрешната инсталация е бил собственост и отговорност на клиента. Твърди, че дружеството не е отказало преместване, а е разяснило на клиента реда за заявяване и заплащане на услугата.

Жалбоподателят прави разграничение между имотната граница и границата на собственост върху електрическите съоръжения и се позовава на Решение № 75 от 25.03.2013 г. по гр. дело № 864/2012 г. на Върховния касационен съд. Поддържа, че чл. 120, ал. 1 ЗЕ не определя конкретно допустимо разстояние при монтаж „до“ границата, а чл. 29, ал. 5 от отменената Наредба № 6 от 24.02.2014 г. и чл. 35, ал. 5 от действащата Наредба № 6 от 28.03.2024 г. предоставят на оператора правото да определи мястото на таблото. Счита, че Комисията неправилно е приложила действащата Наредба № 6/2024 г. към извършено през 2014 г. преместване. Позовава се на чл. 64, ал. 5 ЗУТ и твърди, че при искане на собственика за преместване на законно изграден енергиен обект разходите са за лицето, което иска преместването. С позоваване на Решение № 1195 от 09.02.2022 г. по адм. дело № 5135/2021 г. на ВАС поддържа, че КЕВР е следвало изрично да реши въпроса за разходите.

В жалбата се излагат и доводи за нарушение на чл. 35, чл. 36 и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Според дружеството Комисията не е изяснила точното местоположение на СТИ, не е обсъдила доказателствата и възраженията му за границата на собственост, състоянието и собствеността на изходящия кабел, техническата изправност на електроразпределителната мрежа, възможността за платена услуга и приложимостта на чл. 64, ал. 5 ЗУТ. Твърди, че мотивите са общи и не обосновават дадените указания, както и че актът противоречи на целта на закона.

Праи искане за прогласяване на нищожността на решението, евентуално неговата отмяна, и присъждане на разноските за всички съдебни производства въз основа на представен списък по чл. 80 ГПК. В съдебното заседание жалбоподателят се представлява от юрисконсулт А. Г..

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез юрисконсулт Н. Н. оспорва жалбата. Поддържа, че Решение № Ж-362 от 16.04.2025 г. е издадено от компетентен орган в предвидената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие

с материалния закон и неговата цел. Сочи, че правото и задължението на КЕВР да разгледа жалбата произтичат от чл. 22 ЗЕ и чл. 142 и сл. от Наредба № 3/2013 г., а когато жалбата е основателна, чл. 22, ал. 5 ЗЕ и чл. 147, ал. 2 от наредбата овластяват Комисията да даде задължителни указания по прилагането на закона. Поддържа, че предмет на административното производство е изпълнението на законовото задължение по чл. 120, ал. 1 ЗЕ, а не изменение на договор или разрешаване на гражданскоправен спор. Счита, че административната преписка съдържа достатъчно доказателства, че СТИ е било монтирано на стълб от другата страна на улицата, а не до или на имотната граница. Посочва, че чл. 120, ал. 1 ЗЕ и чл. 35, ал. 5 от Наредба № 6/2024 г. са императивни, а правото на оператора да избере мястото не включва правомощие да постави таблото извън установените от закона пространствени граници. Ответникът се позовава на практиката на ВАС, включително на Решение № 7391 от 05.07.2023 г. по адм. дело № 11538/2022 г. и Решение № 12839 от 27.11.2024 г. по адм. дело № 2535/2024 г. Поддържа, че всички относими възражения на дружеството са обсъдени, а различието между границата на собственост върху съоръженията и имотната граница не променя изискването за местоположението на СТИ.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена и да му бъдат присъдени разноските за трите проведени производства.

Заинтересованата страна З. Т. Т. не се явява и не се представлява в съдебното заседание. В представено при първоначалното разглеждане на спора писмено становище, приобщено към настоящото дело, поддържа законосъобразността на решението на КЕВР. Твърди, че на 26.05.2025 г., при предварителното изпълнение на решението, дружеството е преместило меренето на имотната граница, което според него установява техническата възможност СТИ да бъде разположено по-близо до имота. Позовава се и на съдебни актове по граждански дела, свързани с приложението на чл. 120 ЗЕ.

Административен съд – София-град, III отделение, 17-и състав, след като обсъди твърденията, доводите и възраженията на страните, прецени събраните доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и провери оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК съобразно чл. 168, ал. 1 АПК и задължителните указания на касационната инстанция, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Оспореното решение е съобщено на „Електроразпределение Юг“ ЕАД на 28.04.2025 г., а жалбата е подадена чрез КЕВР на 12.05.2025 г., поради което е спазен 14-дневният срок по чл. 13, ал. 9 ЗЕ. Жалбата е подадена от адресата на дадените задължителни указания, за когото актът поражда неблагоприятни правни последици, и е насочена срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

З. Т. Т. е клиент на „Електроразпределение Юг“ ЕАД с клиентски № [ЕГН] и абонатен № 1208677 за обект в [населено място] поле, област П., ул. „22-ра“ № 6. За обекта електрическата енергия се измерва чрез СТИ, монтирано в електромерно табло на стълб № 11, извод „В“ от БКТП 4. По данни на дружеството таблото е изнесено през 2014 г. при изпълнение на ремонтната и инвестиционната програма за населеното място.

На 30.01.2025 г. З. Т. е изпратил до дружеството електронно съобщение, регистрирано с № 11336461, в което е посочил повтарящо се изключване на предпазителя и е поискал проверка, подмяна на хранящия кабел и връщане на електромера от стълба от другата страна на улицата към фасадата на имота. В последвалата кореспонденция дружеството е съобщило, че негови служители са извършили проверка, при която са установили дефект по изходящия проводник след СТИ, и е приело, че поддръжката му е задължение на клиента. На 08.02.2025 г. клиентът е

възразил, че проблемът не е отстранен, а на 10.02.2025 г. е оспорил местоположението на таблото и липсата на достъп до предпазителя и кабела.

С писмо изх. № 103380-1-11 от 19.02.2025 г. „Електроразпределение Юг“ ЕАД е уведомило клиента, че таблото е разположено на стълб № 11, извод „В“ от БКТП 4, „срещу поземлен имот с идентификатор 87669.502.323“, негова собственост. В писмото дружеството е приело, че местоположението отговаря на законовите правила и че монтажът на стълба е технически целесъобразен и свързан с оптимални разходи. Разяснило е, че монтаж върху фасада е възможен при техническа обосновааност и съгласие на собствениците, както и че клиентът може да заяви платена услуга „монтаж на рекордоманно отклонение с единична дължина до 40 м“ на цена 142 лв. с включен данък върху добавената стойност, без материалите.

Към становището си в административното производство дружеството е приложило кореспонденцията, писмото от 19.02.2025 г., две снимки и ситуационна схема. На схемата е означен участък с дължина 10,17 м. Схемата не представлява геодезическо заснемане или кадастрален документ и сама по себе си не установява точната линия на имотната граница, но наред с описанието в писмото и снимковия материал отразява отделеността на стълба от имота. В съдебната жалба и в отговора на касационната жалба дружеството определя отстоянието като не повече от 11 м и едновременно с това поддържа, че таблото е на имотната граница.

С жалба, датирана 11.02.2025 г. и заведена в КЕВР с вх. № Е-113-00-2 от 14.02.2025 г., 3. Т. е оспорил местоположението на СТИ. Посочил е, че през 2014 г. дружеството е преместило таблото от фасадата на сградата на стълб от другата страна на улицата, по негова преценка на около 40 м от имотната граница, и е поискал възстановяване на електрозахранването, подмяна на кабела и преместване на таблото с електромера до имотната граница.

Тъй като жалбата не е подадена чрез енергийното предприятие, с писмо изх. № Е-113-00-2 от 19.02.2025 г. КЕВР я е изпратила на „Електроразпределение Юг“ ЕАД за разглеждане, становище и представяне на доказателства. С писмо от 24.02.2025 г. дружеството е изложило, че СТИ е изнесено през 2014 г., границата на собственост е при изходящите му клеми, а проводниците след нея са собственост на клиента. Поддържало е, че всички дейности през 2014 г. са извършени съобразно техническите правила и са изградени нови връзки до вътрешните инсталации. Посочило е, че преместване по искане на клиента може да се извърши за негова сметка по чл. 64, ал. 5 ЗУТ, и е поискало производството да бъде прекратено.

На 25.02.2025 г. клиентът е изпратил до КЕВР допълнително становище, с което е оспорил твърдението, че през 2014 г. е положен нов захранващ кабел, посочил е, че кабелът е стар и че към момента работи само една фаза, и е възразил срещу обвързването на преместването с платена услуга.

След разглеждане на преписката е изготвен Доклад вх. № Е-Дк-509 от 10.04.2025 г. с проект на решение. На 16.04.2025 г. е проведено закрито заседание на КЕВР в състав „Енергетика“, отразено в извлечение от Протокол № 120, т. 4. Решението е прието с три гласа „за“, от които два гласа на членове със стаж в енергетиката.

С Решение № Ж-362 от 16.04.2025 г. КЕВР е приела жалбата за основателна в частта относно местоположението на СТИ. Комисията е разграничила този предмет от спора за границата на собственост върху съоръженията и е приела, че СТИ на обекта не е разположено до или на границата на имота съобразно чл. 120, ал. 1 ЗЕ и чл. 35, ал. 5 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. Поради това е дала описаните задължителни указания за преместване и представяне на доказателства за изпълнението. В уводната част на екземпляра на решението е посочено, че закритото заседание е проведено на 10.04.2025 г., докато датата на решението, докладът и Протокол № 120 еднозначно установяват, че решението е обсъдено и прието на 16.04.2025 г.

На 14.03.2025 г. пред Районен съд – Пловдив е предявен иск от З. Т. Т. срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД, по който е образувано гр. дело № 4951/2025 г. Искането е дружеството да бъде осъдено да изпълни твърдяно задължение по правоотношението между страните и да измести СТИ до или на границата на имота. Данните за гражданското дело са представени за първи път при първоначалното съдебно разглеждане на административния спор. С Решение № 28197 от 26.08.2025 г. по адм. дело № 5167/2025 г. Административен съд – София-град е отменил Решение № Ж-362 от 16.04.2025 г. и е върнал преписката на КЕВР с указания за съобразяване на висящото гражданско дело. С Решение № 5997 от 02.06.2026 г. по адм. дело № 10608/2025 г. Върховният административен съд е отменил първоинстанционното решение и е върнал делото за ново разглеждане. Касационната инстанция е приела, че КЕВР има право и задължение да се произнесе по жалба за неспазване на чл. 120, ал. 1 ЗЕ, както и че административното производство за изпълнение на законово задължение и гражданското производство за изпълнение на договорно задължение нямат идентичен предмет. ВАС е указал при новото разглеждане да се извърши преценка за предпоставките по чл. 154а, ал. 1, т. 4 АПК и да се разреши въпросът за разнските в касационното производство.

При така установеното от фактическа страна съдът обосновава следните правни изводи:

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган. Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 ЗЕ Комисията разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, свързани с изпълнението на задълженията им по закона. По силата на чл. 22, ал. 5 ЗЕ, когато приеме жалба за основателна, Комисията с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Редът за разглеждане на жалбите е уреден в Наредба № 3/2013 г. съобразно чл. 22, ал. 7 ЗЕ, като чл. 142, ал. 1, т. 1 от наредбата включва жалбите на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори, а чл. 147, ал. 2 предвижда даване на задължителни указания и подходящ срок за изпълнението им при основателна жалба.

Предметът на жалбата пред КЕВР е твърдяно неизпълнение от оператор на електроразпределителна мрежа на задължението по чл. 120, ал. 1 ЗЕ относно местоположението на СТИ. Този спор попада непосредствено в специалната компетентност на Комисията. Правомощието по чл. 22, ал. 5 ЗЕ не е ограничено само до случаи, в които нарушението едновременно е квалифицирано като нарушение на конкретна клауза от лицензията. Достатъчно е жалбата да се отнася до изпълнение на задължение, установено в ЗЕ, каквото е задължението по чл. 120, ал. 1. Разпоредбите на чл. 75 и чл. 76 ЗЕ за общия контрол върху лицензионната дейност не стесняват самостоятелно уреденото правомощие за решаване на жалби по чл. 22 ЗЕ.

Този извод е задължителен за настоящия състав и по силата на чл. 224 АПК, тъй като е изрично постановен в Решение № 5997 от 02.06.2026 г. по адм. дело № 10608/2025 г. на ВАС. Поради това възражението за нищожност поради липса на материална компетентност е неоснователно. Комисията не е изменила договор между клиента и оператора и не е разрешила иск за изпълнение на договорно задължение, а е упражнила законово предоставената ѝ регулаторна компетентност да установи спазено ли е публичноправно задължение на оператора и да даде указания за привеждане на поведението му в съответствие със закона.

Спазени са и изискванията за състав, кворум и мнозинство. Съгласно чл. 13, ал. 1 и ал. 2, т. 1 ЗЕ постъпилите жалби в областта на енергетиката се разглеждат от състав „Енергетика“, включващ председателя и членовете със стаж в областта на енергетиката, който заседава при присъствие на повече от половината от членовете му. Решението е прието от председателя и двамата членове на състава с три гласа „за“, два от които на членове със стаж в енергетиката, с което са изпълнени чл. 13, ал. 3, т. 1 и ал. 4 ЗЕ. Актът е подписан от участвалите членове. Не е налице порок по чл. 146, т. 1 АПК.

Решението е издадено в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания, волеизявлението на органа, срока за изпълнение и реда за оспорване. От него, разгледано заедно с приетия доклад и протокола от заседанието, се установява въз основа на кои факти и правни норми КЕВР е счела жалбата за основателна. Посочени са клиентът и обектът, местоположението на СТИ на стълб № 11 извън имота, становището на оператора, приложимите чл. 120, ал. 1 ЗЕ и чл. 35, ал. 1 и ал. 5 от Наредба № 6/2024 г. и конкретните действия, които дружеството следва да предприеме. Адресатът е могъл да разбере съображенията на органа и да организира защитата си, което се потвърждава и от подробните възражения в жалбата.

Посочването в уводната част, че закритото заседание е проведено на 10.04.2025 г., не води до неяснота относно автора или момента на приемане на акта. Докладът е от 10.04.2025 г., докато Протокол № 120 и датата на самото решение установяват, че волеизявлението е формирано на 16.04.2025 г. Налице е очевидна техническа неточност при изписване на датата на заседанието, която не засяга съдържанието на волята на колективния орган и не представлява нарушение на установената форма по чл. 59, ал. 2 АПК. Поради това не е налице основание по чл. 146, т. 2 АПК.

При издаване на решението не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Жалбата на клиента е изпратена на оператора, който е получил възможност да изложи становището си и да представи доказателства. Дружеството е представило подробна позиция и приложенията, на които се позовава и в съдебното производство. КЕВР е приобщила и последващото становище на клиента, изготвила е доклад и проект на решение и се е произнесла в закрито заседание. Изяснени са фактите, които са необходими за разрешаване на административния спор: качеството на клиент, обектът, местоположението на СТИ и възраженията на оператора относно границата на собственост и разходите по преместването.

Възражението, че КЕВР е приела разстояние около 40 м единствено въз основа на твърдението на клиента, не обосновава съществено нарушение на чл. 35 и чл. 36 АПК. Между страните действително има разминаване за точния метраж: клиентът е посочвал около 25 м до стълба, около 30 м дължина на проводника и около 40 м до имотната граница, а дружеството – не повече от 11 м, като представената от него схема съдържа означение 10,17 м. За приложението на чл. 120, ал. 1 ЗЕ обаче решаващо е не дали разстоянието е 10,17 м, 11 м, 25 м или 40 м, а дали таблото е разположено на имотната граница или непосредствено до нея. Собственото писмо на оператора определя стълба като намиращ се срещу поземления имот, а схемата и снимките показват пространствено отделяне, включително улицата между мястото на таблото и имота. Тези доказателства се съгласуват с твърдението на клиента, че СТИ е на стълб от другата страна на улицата, и изключват поддържаната едновременно от дружеството теза, че таблото е върху самата имотна граница.

Не е било необходимо административният орган да назначава геодезическа или техническа експертиза. Точната кадастрална линия и метражът биха били решаващи, ако представените данни сочеха табло в непосредствено съседство до границата и спорът беше единствено от коя страна на линията е поставено. В случая от писмените и графичните доказателства, представени от самия оператор, се установява отделено от имота местоположение на насрещен стълб. Дружеството не е посочило и не е доказало конкретно техническо препятствие, което да прави невъзможен монтаж на границата или в непосредствена близост до нея. Изложените съображения за техническа целесъобразност, унифицирано изнасяне на меренето и минимизиране на разходите не са доказателства за обективна невъзможност. Поради това липсата на експертиза не е ограничила правото на участие на страните и не би могла да доведе до различен резултат.

В решението са обсъдени релевантните възражения на оператора. Административният орган не е бил длъжен да разреши спора за възрастта, собствеността и техническото състояние на изходящия кабел или да установи причината за прекъсванията, защото с диспозитива не е разпоредил подмяна на кабела или отстраняване на повреда след границата на собственост. Независимо че първоначалната жалба на клиента съдържа и такива искания, КЕВР е ограничила произнасянето си до местоположението на СТИ. Ето защо възраженията за това кой е собственик на проводника, дали през 2014 г. е положен нов кабел, колко фази работят и кой дължи ремонта му не са относими към законосъобразността на дадените указания.

Образуваното на 14.03.2025 г. гражданско дело също не установява нарушение на административната процедура. Данните за него не са били представени на КЕВР преди издаване на решението, поради което Комисията не е могла да извърши преценка по чл. 54, ал. 1, т. 5 АПК. По-съществено е, че съгласно задължителното разрешение в Решение № 5997 от 02.06.2026 г. на ВАС административното производство има за предмет спазването на законово задължение, а гражданското дело – твърдяно договорно задължение, поради което между тях няма идентичност. С Определение № 26294 от 29.06.2026 г. настоящият състав е изпълнил указанието на касационната инстанция и е приел, че изходът от гражданското дело не е необходим за проверката на административния акт и не е основание за спиране по чл. 154а, ал. 1, т. 4 АПК. Възраженията по чл. 14, ал. 3 ГПК и чл. 54, ал. 1, т. 5 АПК не могат да бъдат пререшавани в противоречие с чл. 224 АПК.

Следователно не е налице съществено нарушение по чл. 146, т. 3 АПК.

Оспореното решение съответства и на материалния закон. Съгласно чл. 120, ал. 1 ЗЕ електрическата енергия, доставена на крайните клиенти, се измерва със средства за търговско измерване – собственост на оператора на електропреносната или на съответната електроразпределителна мрежа, разположени до или на границата на имота на клиента. Нормата установява едновременно собствеността върху СТИ и пространственото изискване за неговото разполагане. Двете правила не се изключват и не следва да се смесват с границата на собственост върху присъединителните съоръжения.

Към 16.04.2025 г. приложима е Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи. Член 35, ал. 1 от нея урежда границата на собственост при доставка на ниско напрежение – изходящите клеми на СТИ или на разположените непосредствено след тях предпазители или прекъсвачи, а чл. 35, ал. 5 постановява, че електромерните табла се монтират до или на границата на имота на заявителя на място, определено от съответния мрежови оператор. Следователно законът и подзаконовият акт разграничават въпроса къде преминава границата на собственост от въпроса къде трябва да се намира таблото. Обстоятелството, че след изходящите клеми започва съоръжение на клиента, не превръща всяко избрано от оператора място на СТИ в „имотна граница“. Изразът „до или на границата“ не съдържа фиксирана метрична стойност, но това не означава, че допуска неограничено отдалечаване. „На границата“ означава върху линията на имотната граница, а „до границата“ – в непосредствена близост до нея, съобразно конкретните технически условия и при избиране на възможно най-близкото законосъобразно място. Правото на оператора да определи мястото по чл. 35, ал. 5 от Наредба № 6/2024 г. е оперативна преценка само между технически допустимите варианти, които остават в законовата рамка „до или на“ границата. То не включва право да се дерогира пространственото изискване на чл. 120, ал. 1 ЗЕ. В този смисъл е последователната практика на ВАС, обективирана в Решение № 7391 от 05.07.2023 г. по адм. дело № 11538/2022 г. и Решение № 12839 от 27.11.2024 г. по адм. дело № 2535/2024 г., според която изискването е императивно, а изборът на оператора следва да бъде упражнен в неговите граници.

В случая таблото на стълб № 11 е отделено от поземления имот и се намира срещу него, от другата страна на улицата. Дори да се възприеме най-малкото посочено от оператора отстояние от 10,17 м или до 11 м, местоположението не е на имотната граница и при липса на доказана техническа невъзможност не е „до“ нея в смисъла на закона. Не е достатъчно стълбът да се намира в електрическа уредба на оператора, нито таблото да е достъпно за отчитане. Тези обстоятелства не отменят самостоятелното изискване за близост до имотната граница.

Неоснователно е възражението за обратно действие на Наредба № 6/2024 г. КЕВР не е санкционирала еднократно действие, извършено през 2014 г., а е проверила дали продължаващото местоположение на СТИ съответства на действащото към момента на жалбата и решението публичноправно изискване. Задължението по чл. 120, ал. 1 ЗЕ е приложимо към съществуващите средства за измерване, докато чрез тях се измерва доставяната електрическа енергия. Освен това чл. 29, ал. 5 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г., на която самото дружество се позовава като действаща при изнасянето на меренето, също е изисквал електромерните табла да се монтират до или на границата на имота на клиента, на място, определено от оператора. Следователно между релевантните редакции няма различие, което да обоснове законосъобразност на местоположението. Съобразяването на съществуващите СТИ с действащите изисквания е възприето и в Решение № 9036 от 2022 г. по адм. дело № 4488/2022 г. на ВАС.

Позоваването на Решение № 75 от 25.03.2013 г. по гр. дело № 864/2012 г. на ВКС не води до друг извод. Разграничението между имотната граница и границата на собственост върху съоръженията е валидно и е съобразено от съда, но именно поради това правният режим на собствеността върху проводника след СТИ не доказва спазване на чл. 120, ал. 1 ЗЕ. Настоящият спор не е за собствеността върху електрическо съоръжение, а за изпълнение на императивно правило относно мястото на измерването.

Неоснователно е и позоваването на чл. 64, ал. 5 ЗУТ. Тази разпоредба урежда поемането на разходите, когато собственикът на имота поиска преместване на законосъобразно изграден енергиен обект, за който са възникнали сервитутни права. В случая дадените от КЕВР указания не удовлетворяват свободно избрано от клиента инвестиционно намерение за преместване на законосъобразно разположено съоръжение, а целят преустановяване на несъответствие с чл. 120, ал. 1 ЗЕ и чл. 35, ал. 5 от Наредба № 6/2024 г. Не са представени и доказателства, че по отношение на процесния стълб и табло е налице фактическият състав на чл. 64, ал. 5 ЗУТ, който да изключи приложението на специалното енергийно законодателство.

Оспореното решение не се произнася с отделен диспозитив кой дължи разходите, но това не го прави неясно или незаконосъобразно. Адресатът е задължен да приведе изпълняваната от него лицензирана дейност в съответствие със законовото правило. Операторът не може да поставя изпълнението на собственото си публичноправно задължение в зависимост от заявяване и заплащане от клиента на услуга за доброволно преместване на иначе законосъобразно съоръжение. Член 266 ЗЗД е неотнормисим, защото решението не възлага на дружеството работа по договор за изработка, а съдържа задължително указание на регулатора.

Твърдението, че дружеството не е отказало преместване, а е предложило платена услуга, не опровергава нарушението. Предложението за изпълнение срещу заплащане потвърждава, че операторът е отказал да приеме преместването като изпълнение на свое законово задължение. Изложените в писмото съображения за минимални разходи и техническа целесъобразност могат да бъдат съобразени при избора на конкретното място на или непосредствено до границата, но не могат да имат превес над императивното правило.

Твърдението на заинтересованата страна, че на 26.05.2025 г. дружеството е изпълнило решението и е преместило СТИ на границата, представлява последващо спрямо издаването на акта

обстоятелство. Съгласно чл. 142, ал. 1 АПК законосъобразността се преценява към 16.04.2025 г., поради което съдът не основава извода си на последващото изпълнение и не го третира като признание на жалбоподателя. То не заличава правния интерес от оспорването, тъй като решението продължава да е основаниято за изпълненото задължение. Същевременно твърдяното преместване не подкрепя тезата за обективна техническа невъзможност към датата на акта, но и без него събраните до тази дата доказателства са достатъчни.

Поради изложеното съдът приема, че КЕВР правилно е установила несъответствие на местоположението на СТИ с чл. 120, ал. 1 ЗЕ и законосъобразно е дала указания по чл. 22, ал. 5 ЗЕ и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/2013 г. Определеният едномесечен срок е подходящ и съразмерен с необходимостта от техническа организация, а едноседмичният срок за представяне на доказателства за изпълнение осигурява упражняването на последващия контрол. Не е установено противоречие с материалноправни разпоредби по смисъла на чл. 146, т. 4 АПК.

Решението съответства и на целта на закона. Правилото на чл. 120, ал. 1 ЗЕ осигурява ясно и достъпно място на измерването в близост до имота на клиента, съгласувано с отговорността на мрежовия оператор за собственото му СТИ и с разграничаването на съоръженията от вътрешната инсталация на клиента. Указанието преустановява установено несъответствие и възстановява законовото положение, без да се намесва в по-широк обем в гражданските отношения между страните. Не е нарушен принципът на предвидимост по чл. 13 АПК, тъй като съдържанието на задължението произтича пряко от закона и е възпроизведено както в действащата, така и в приложимата през 2014 г. наредба. Не е налице и превратно упражняване на власт или друга несъвместимост с целта на закон по чл. 146, т. 5 АПК.

След цялостната проверка по чл. 168, ал. 1 АПК не са налице основанията за отмяна по чл. 146 АПК, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК във връзка с чл. 226, ал. 3 АПК, чл. 78, ал. 8 ГПК, чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, на КЕВР се дължат разноски за процесуално представителство от юрисконсулт при първоначалното разглеждане пред АССГ, в касационното производство и при настоящото разглеждане. Съобразно фактическата и правната сложност на спора, извършените процесуални действия и представената защита съдът определя по 102,26 евро или общо 306,78 евро. Към тях следва да се добави установената от материалите по приобщеното касационно дело държавна такса, заплатена от КЕВР като касационен жалбоподател, в размер на 35,79 евро. Общият размер на подлежащите на присъждане разноски е 342,57 евро.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17-и състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], срещу Решение № Ж-362 от 16.04.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране, [населено място], [улица], разноски по делото в размер на 342,57 евро (триста четиридесет и две евро и петдесет и седем евроцента).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд чрез Административен съд – София-град в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

На основание чл. 138, ал. 3 АПК препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: